
Apolináři je sedmdesát, téměř čtyřicet let se tam léčí i ženy

V budově u kostela sv. Apolináře zahájilo před sedmdesáti lety činnost protialkoholní oddělení Psychiatrické kliniky 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. Stalo se tak pod vedením MUDr. Jaroslava Skály. Tento významný počín si v pondělí 3. září připomenuli zástupci významných medicínských institucí.

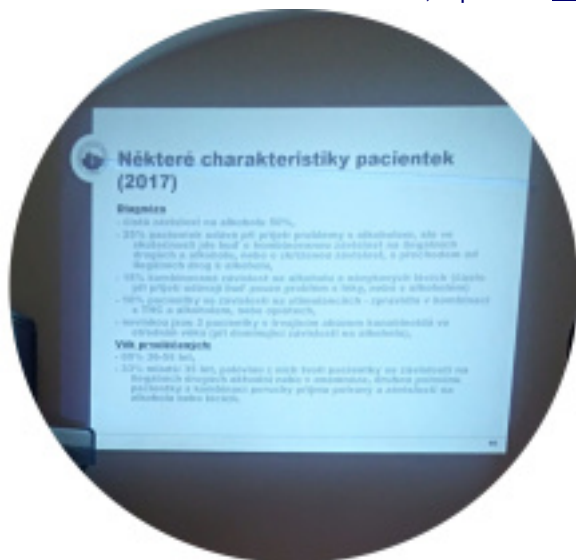
Během své existence se „apolinářským“ podařilo rozšířit unikátní léčebné programy. Například v roce 1951 zde vznikla první protialkoholní záchytná stanice, o šest let později ambulance pro závislosti u dětí. „V roce 1997 přibyl první oficiální metadonový substituční program na území České republiky a o pět let později ambulance pro pacienty závislé na nealkoholových drogách,“ vrací se k mezníkům protialkoholního centra prof. Michal Miovský, přednosta

Kliniky adiktologie 1. LF UK a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. Právě vznik Kliniky adiktologie v roce 2012 se stal dalším významným počinem.

První ženy závislé na alkoholu byly léčeny ve specializované pobočce v Lojovicích od roku 1971. „Léčba závislosti u žen tvoří jedno z ohnisek činnosti kliniky, a to jak v samotném léčebném provozu a rehabilitaci, tak i ve výuce a výzkumu,“ řekl u příležitosti zahájení činnosti Apolináře MUDr. Petr Popov, primář Kliniky adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze. Jak dále uvedl, do výzkumu jsou dnes již zapojeni i studenti; například na fenomén tzv. zelených vdov nebo na specifika osamělého pití u žen bylo zaměřeno již několik diplomových prací.

Právě u ženského alkoholismu stále přetrvávají předsudky, které vedou k mnohem negativnějšímu vnímání závislých žen ve srovnání s muži. I proto se ženy často obávají vyhledat odbornou pomoc. „Přitom závislost na alkoholu se u nich rozvíjí po kratší době pití a menších dávkách alkoholu než u mužů,“ upřesnil PaedDr. Jiří Heller, psychoterapeut ženského

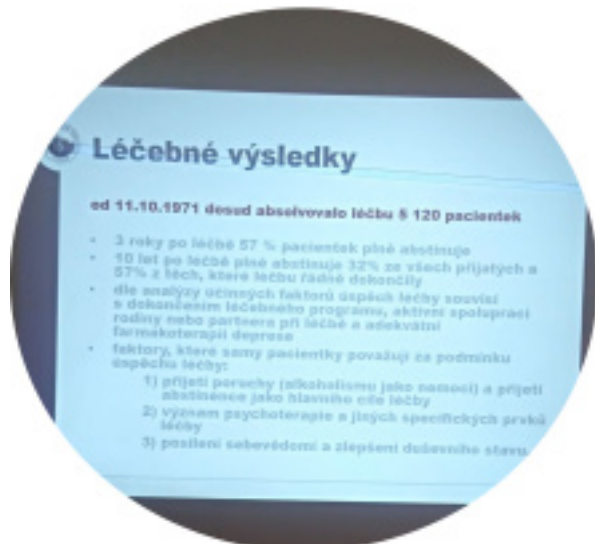

lůžkového oddělení

Odborníci na ženskou závislost rovněž upozorňují na to, že populace žen závislých na alkoholu mládne; zatímco v minulosti byl průměrný věk patientek alkoholické kolem 30–40 let, tato hranice postupně klesá. Ročně projde kompletní protialkoholickou léčbou zhruba 120 žen. „Bohužel, málokterá žena vnímá závislost na alkoholu jako nemoc,“ uzavřel Jiří Heller, podle kterého se pod úspěšností léčby podepisují především léčebný systém, kvalitní odborný tým a dostatek času věnovaného pacientce.

Kliniky adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze.

„Výuka nových odborníků se odvíjí z vědeckých základů celé problematiky. Díky tomu jsou adiktologové na naší fakultě vzděláváni jak v bakalářské, tak magisterské a následné formě studia.

Diskutujeme o tom, že bychom zvládli vzdělat i zahraniční odborníky,“ uvedl mimo jiné prof. Aleksi Šedo, děkan 1. LF UK. Jeho slova doplnila Dana Jurásková, ředitelka VFN: „Klinika adiktologie je unikátním pracovištěm v České republice i ve světě. Jak se ukázalo, nedokázali jsme lidstvo zbavit závislostí, kvůli kterým bylo protialkoholní oddělení u Apolináře založeno. Nabalili se na ně ještě další. Proto je třeba se této problematice věnovat nejen v oblasti klinické, ale i na půdě akademické a vědecké. Těším se na další rozvíjení spolupráce mezi fakultou a Klinikou adiktologie, aby profesor Skála (*psychiatr, specialista na léčení alkoholismu a jiných závislostí, v r. 1951 zakladatel první záchytné stanice, první svého druhu na světě, pozn. red.*), který nás určitě sleduje, na nás mohl být i nadále pyšný,“ uzavřela ředitelka Jurásková.

Slavilo se křtem

Ve středu 5. září proběhla u příležitosti sedmdesátin Apolináře v prostorách Kliniky adiktologie zahradní slavnost. Na ní došlo na křest knihy *Klinika adiktologie „U Apolináře“ v perspektivě sedmdesátiletého vývoje*. Společně s autory Michalem Miovským a Petrem Popovem knihu pokřtila i Arnoštka Mařová, nejvýznamnější spolupracovnice Jaroslava Skály, zakladatele protialkoholního oddělení U Apolináře:

Ženy a alkohol v číslech; poměr závislostí u žen léčených na Klinice adiktologie v roce 2017:

- 50 % léčených žen bylo závislých čistě na alkoholu
- 25 % pacientek udávalo při přijetí problémy s alkoholem, ale ve skutečnosti šlo buď o kombinovanou závislost na ilegálních drogách a alkoholu, nebo o zkříženou závislost a přechod od ilegálních drog k alkoholu
- 15 % žen mělo kombinovanou závislost na alkoholu a návykových lécích (často při přijetí udávají buď pouze problém s léky, nebo s alkoholem)
- 10 % tvořily pacientky se závislostí na stimulantech – zpravidla v kombinaci s THC a alkoholem – nebo opiátech
- novinkou byly 2 pacientky ve středním věku s trvajícím zneužíváním kanabinoidů (při dominující závislosti na alkoholu)

Text: Marcela Uhlíková

Foto: Marcela Uhlíková

Datum: 5. 9. 2018